

TEKNOLOJİNİN DOĐRU KULLANIMI VELİ SEMİNERİ

MUSTAFA NECATİ İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ

**GEREĞİNDEN FAZLA
EKRAN KULLANIMI NASIL
ZARARLAR VERİR?**

Fiziksel Gelişim

Uyku düzeni bozulabilir.

- Saldırganlık seviyesi ve dürtüsel davranışları artar,
- Dikkat eksikliği artar ve böylece öğrenme süreci olumsuz etkilenir.
- Geceleri salgılanan melatonin hormonu salgılanmadığı için hastalıklara karşı bağışıklık düşer.

Fiziksel Gelişim

Hareketsiz yaşam,

hem sağlık için zararlı hem de zihinsel, psikolojik açıdan da zararları vardır.

Var olan enerji spor ile faydalı bir şekilde atılmazsa kişi kesin kalamayabilir, dikkatini yoğunlaştıramayabilir.

Psikolojik Gelişim

Psikolojik gelişimde 5 önemli ihtiyaç vardır. Teknoloji bağımlılığı oluştuğunda psikolojik gelişim zarar görür ve bu 5 ihtiyaç sağlıklı bir şekilde giderilemez:

- **İrade:** İnsanın kendine söz geçirebilmesidir. Teknolojik aletler, kişinin iradesini yavaş yavaş ele geçirir.
- **Kahraman:** Örnek alınacak kişi ve karakterlerdir. İnternet ortamında ve oyunlardaki kahraman özellikli modeller, olumsuz özellikleri olan modellerdir. Sağlıklı kahraman rol modelleri internet ortamında yok denecek kadar azdır.

Psikolojik Gelişim

- **Rehber:** Bireyin, bir yetişkin ile konuşabilmesi, ona kendini anlatabilmesi ve gerektiğinde ondan yardım alabilmesi önemlidir. Teknolojiye bağımlılık yalnız kalmayı ve bu ihtiyacı internet ortamında gidermeyi beraberinde getiriyor.
- **Yol Arkadaşı:** Psikolojik gelişimde sağlıklı akran ilişkileri çok önemlidir. Sağlıklı bir akran ilişkisi ve hedefleri ortak akranlarla iletişim, psikolojik gelişimi olumlu etkileyecektir. Teknoloji bağımlılığında birey sağlıklı hedef arkadaşlarını internet ortamında bulamayabilir.

Sosyal Gelişim

- Bireyler toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini, toplumun kabullerini ve retlerini bilerek yaşamı öğrenmelidir.
- Teknolojinin kötüye kullanımında, ailesi ve arkadaşlarıyla kurması gereken sosyal ilişkiyi ekran ile kurmaktadır.

Zihinsel Gelişim

Şayet teknoloji kullanımı;

- Kişinin zihinsel kapasitesini, boşa kullanacak şekilde gereksiz bilgiyle doldurmasına sebep oluyorsa,
- Çocukların iç dünyasının ve hayal gücünün fakirleşmesine neden oluyorsa,
- Zihin, seyredilip unutulmuş eğlence görüntüleriyle dolmuş ve bilgi sevgisi kaybedilmiş ise **teknolojinin kötüye kullanımı** söz konusudur.

Manevi Gelişim

Çocuklarda özellikle:

- Tam olarak ne istediğini bilmeyen ama “ısrarla bir şeyler isteyen” çocukların her isteği yerine getirildiğinde, yaşamlarının ilerleyen yıllarında, ne istediğini bilmeyen tatminsiz yetişkinlere dönüşürler.
- O yetişkinler, neler satın alsalar da içlerinde giderilemeyen bir boşluk hissiyle, yani manevi açlıkla yaşamlarını sürdürürler.

Manevi Gelişim

Ayrıca;

- Değerlerin zarar görmesi,
- Aile ilişkilerinin zarar görmesi,
- Yalnızlık duygusunun artması ve gerçek ilişkilere ihtiyaç duyulmaması

gibi zararlar gözüküyorsa manevi gelişim zarar görüyor demektir ve bu durumda teknolojinin kötüye kullanımından bahsedilebilir.

Başka zararları yok mu?

- İnternetteki arkadaşlıkları fiziksel arkadaşlıklara tercih etme
- Sosyal gelişimde önemli ölçüde gerileme
- Sosyal kaygı düzeyinde ve saldırganlık davranışlarında yükselme

---

DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER NELER?

Çocuğunuzun teknoloji ile ilişkisinde denge kurması için

DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- İlk çocukluk yıllarında, televizyonda ne seyredeceğınız konusunda seçici olun.
- Teknolojinin ailecek geçirilen zamanların veya oyun saatlerinin yerini almasına izin vermeyin.
- Teknolojiyi çocuk bakıcısı olarak kullanmayın.
- Yasaklara başvurmayın, daha cazip seçenekler sunun.
- Teknoloji kullanımını ödül ve ceza olarak kullanmayın.
- Çocuğünüzü yaratıcılığını geliştirebilecek sanatsal sitelerle tanıştırın.

Neler Yapabiliriz?

Ortak Vakitleri oğaltın

Aile olarak geçirdiğiniz ortak vakitlerin olmasına ve bu vakitlerde herkesin birlikte olmasına özen gösterin. Özellikle kahvaltı ve akşam yemeklerini beraberce yemeğe dikkat edin.

**0-3
YAŞ**

Olabildiğince
ekrandan
uzak
tutulmalıdır.

**3-6
YAŞ**

Günlük
toplam
süre
20-30
dakikayı
geçmemelidir.

**6-9
YAŞ**

Günlük
toplam süre
40-50
dakikayı
geçmemelidir.

Neler Yapabiliriz?

Ekranın yerini doldurun!

Ekranı kısıtlarken yerine aile ilişkilerini güçlendirecek ve çocuğun sevebileceği etkinlikler konmalı.

Neler Yapabiliriz?

İnternetin evin ortak kullanım alanlarında ve aile kontrolünde kullanılmasını sağlayın.

Neler Yapabiliriz?

Örnek olun!

Çocuklar söylediklerinizi değil yaptıklarınızı örnek alırlar.

Neler Yapabiliriz?

Gerektiğinde Yardım İsteyin!

Başta okul rehber öğretmeni olmak üzere ihtiyaç duyduğunuzda uzman desteği alabilirsiniz.

OYUN BAĞIMLILIĞI

Dijital platformda oynanan zararlı oyunların bazı özellikleri şöyledir:

- 1- Arttırılmış gerçeklik sunan oyunlarda “öldüren” rolünü çocuğun üstlenmesi (çocuk pasif olarak şiddeti izlemek yerine aktif olarak şiddet uygulayan kişi olarak oyuna katılır).
- 2- Başarı ölçütü olarak “öldürülen” karakter sayısı kullanılır.
- 3- Kadın karakterlere karşı şiddet veya saygısızlık yüceltilir.
- 4- Öldürmeye karşı oyuncuyu duyarsızlaştırır.
- 5- Argo ve küfürlü bir dil kullanılır.
- 6- Gerçek ve –miş gibi arasındaki ayırım oyuncu için belirsizleşir.

YAŞ İBARESİNE DİKKAT EDİN!

- Oyunların kutusunda PEGI 3, PEGI 7, PEGI 16 veya PEGI 18 gibi semboller ile ilgili oyun için en düşük yaş sınırı belirtiliyor.
- Eğer oyunları online oyun mağazasından satın alıyorsanız, bu bilgileri oyunu satın aldığınız sayfada detaylı olarak görebiliyorsunuz.
- Bir oyunun PEGI 18 ibaresini taşıması çocuğunuza uygun olmadığını anlamanızın en basit ve etkili yolu.

